ایران

ایام سالگرد شهادت حضرت فاطمه زهرا(س) را تسلیت می گوییم

سال بیست و ششم ■ شماره ۷۵۴۳ ■ پنجشنبه ■ ۲۵ دی ۱۳۹۹ ■ ۳۰ جمادی الاول ۱۴۴۲ ■ ۲۰ صفحه + ۱۶ صفحه ایران‌جمعه

■ قیمت در تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان / دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان ■ Thursday ■ 14 Jan 2021

دفتر رهبر معظم انقلاب: مراسم عزاداری ایام فاطمیه(س) به صورت عمومی برگزار نمی‌شود

پخش مراسم عزاداری ایام فاطمیه از شبکه های تلویزیونی

در صفحه سیاسی بخوانید

یادداشتی از آیت‌الله عبدالله جوادی آملی

سیره تربیتی بانوی برکت

در صفحه آئین بخوانید

روحانی در جلسه هیأت دولت:

در لایحه بودجه نباید قانونگذاری انجام شود

- برخی تلاش دارند منشأ مسائل را به جای تحریم‌ها و فشارهای اقتصادی ناشی از مدیریت داخل بدانند
- در مجلس قانونی تصویب نشود که امید و امنیت مردم از بین برود

۲

علی لاریجانی، مشاور رهبر انقلاب:

تحریم‌ها باید یکجا برداشته شود

۳

رئیس دفتر رئیس جمهوری:

از پیشنهادات اصلاحی برای اجرای بودجه استقبال می‌کنیم

واعظی در گفت‌وگو با «ایران»: می‌خواهیم دولت سیزدهم بدون تحریم خدمت کند

۲

تهران دیروز آلوده ترین روز سال را پشت سر گذاشت

سهم ۱۷ درصدی صنایع و پالایشگاه ها در تولید ذرات معلق

۵

گزارش «ایران» از بحران اعتماد در بازار سرمایه

بازار دوباره سبز خواهد شد

۸

ریشه‌های تمدنی عربستان، امارات، فلسطین اشغالی و بین النهرین در بهبهان کشف شد

باستان شناسان اولین گور آجری جهان را در چگاسفلی یافتند

۶

«ایران جمعه» و «پرسه» ضمیمه‌های امروز «ایران»

«ایران» سهم استخراج رمز ارزها از مصرف برق کشور را بررسی می کند

برخورد با برق دزدی بیت کوین‌ها

وزارتخانه‌های اطلاعات و کشور با استفاده کنندگان غیرمجاز از برق برای استخراج بیت کوین برخورد می کنند

سخنگوی صنعت برق از پرداخت جایزه ۲۰ میلیون تومانی برای معرفی مزارع بیت کوین غیرمجاز خبر داد

۷

وضعیت امنیتی کنگره امریکا همزمان با آخرین تلاش‌ها برای حذف ترامپ و طرح دومین استیضاح

ترامپ زدایی

۴

AP

فاطمه(س) نماد ایستادگی در برابر یک انحراف

یادداشت

علی‌مطهری
استاد دانشگاه

در ریشه یابی دلایل انحراف در تاریخ خلافت اسلامی، محققان مختلف به نکات گوناگونی اشاره کرده اند. به موازات این ریشه یابی های تاریخی، پژوهشگران به ذکر تاریخچه مقاومت ها در قبال این انحرافات هم پرداخته اند. به نظر می رسد در هیچ یک از این دو حوزه نمی‌توان بحثی دقیق و جامع داشت مگر آنکه وجود بانوی بزرگ اسلام حضرت فاطمه زهرا(ع) را در این عرصه محل توجه قرار دارد. به بیان دیگر، می توان ادعا کرد که از نخستین حلقه‌های زنجیره معترضان به وقوع انحراف در سنت خلافت اسلامی، حضرت زهرا بوده است.

صفحه ۱۷ را بخوانید

مشکل ما در مقابله با کرونا فرهنگی است

یادداشت

شهلا کاظمی پور
جامعه شناس

برخی‌ها به‌شکلی القا می‌کنند که گویی با کاهش آمار فوتی‌ها، کرونا ازبین رفته است. اینکه فکرکنیم دوران کرونا به پایان رسیده، ساده انگارانه است. حتی اگرموج دوم وکرونای انگلیسی هم نمی آمد، باز نمی‌توانستیم ادعا کنیم که کرونا رفته است. اگر به آمار روزانه مبتلایان دقت کنید هم متوجه می شوید که روزانه هزاران نفر، مبتلای جدید به آمارها اضافه می شود و البته در حال حاضر باموج جدید این ویروس هم دست و پنجه نرم می کنیم، نوعی که ظاهراً تقویت شده است ونمی توان ازشیوع چند برابری آن در امان ماند.

صفحه ۵ را بخوانید

شأن «حق‌طلبی» در سیره فاطمی

یادداشت

سیدمحمدعلی ایازی
قرآن‌پژوه و استاد دانشگاه

۱ حضرت فاطمه زهرا(س) شخصیت ذوابعادی دارند؛ کمال ایمان، اخلاق وارسته، آگاهی، درک و شناخت والای ایشان در حوزه مسائل شخصی، خانواده و جامعه هر کدام در جایگاه خود حائز اهمیت است. از ویژگی‌های ممتاز حضرت فاطمه زهرا(س) جنبه «حق‌طلبی» شخصیت ایشان است که در قرآن و احادیث هم بسیار بر آن تأکید شده است. همه ما جدای از جنبه‌های دینی، باید در جایگاه یک انسان همواره مدافع حق و عدالت باشیم؛ اما باید بدانیم طرفداری از حق، هزینه‌ها و تبعاتی هم دارد. در آیات و روایات ما به این موضوع پرداخته شده و راه و روشی هم برایش عرضه شده است: ان الّذِینَ قالُوا رَبُّنَاالله ثُمَّ اسْتَقامُوا فَلا خَوْفٌ عَلَیهِمْ وَ لا هُمْ یحْزَنُونَ؛ «آنان که گفتند: آفریننده ما خداست و بر این سخن پایدار و ثابت ماندند، بر آنان هیچ ترس و بیمی و حزن و اندوهی نخواهد بود»؛ یعنی کسانی که خود را در مسیر حق و خداوند قرار می‌دهند و دچار مشکل می‌شوند؛ اما مقاومت و ایستادگی می‌کنند و از حق دفاع می‌کنند، نگران نباشند و نترسند؛ این ایستادگی در نهایت به سود آنان و به پیروزی‌شان منجر می‌شود.

۲ اما بُعد دیگری از شخصیت حضرت فاطمه زهرا(س)، پس از رحلت حضرت رسول اکرم(ص) آشکار شد. وقتی‌که مدینه وضعیت بحرانی داشت و صف‌آرایی‌هایی انجام شده بود، حضرت فاطمه زهرا(س) که دست‌پرورده پیامبر اکرم(ص) و سیره ایشان در بیت وحی و مأنوس با قرآن کریم و خلق‌وخوی مولای متقیان، علی(ع) و آگاه به شرایط سیاسی و اجتماعی زمانه خود بودند، از این رهگذر که اعتقاد داشتند مردم را باید آگاه کرد، به در خانه صحابه می‌رفتند و شرایط و جایگاه حضرت علی(ع) را برای آنان تبیین می‌کردند.

این رفتار اجتماعی حضرت فاطمه زهرا(س)، تنها حق‌طلبی و عدالت‌جویی نیست؛ بلکه گواه بر شخصیت فعال و تأثیرگذار اجتماعی ایشان فارغ از جنسیت است. این اقدام حضرت فاطمه زهرا(س)، نوعی «حمیت» است که جنبه شخصی و عاطفی ندارد. در واقع حضرت فاطمه زهرا(س) تا زمانی که بیمار شوند و بیماری به رحلت ایشان بینجامد، فاضلانه به دفاع از حق پرداختند.

۳ الگوگیری از سیره فاطمی و قلمرو تأسی به حضرت فاطمه زهرا(س) بسیار گسترده است؛ از ارزش‌های اخلاقی، اجتماعی ایشان گرفته تا شیوه زندگانی‌شان. اما یکی از نکات درخور تأمل سیره حضرت فاطمه زهرا(س) «ظرفیت‌های حیات اجتماعی» ایشان از جمله حضور در جامعه، هنر ارتباط برقرار کردن با مردم و مهارت سخن گفتن آن حضرت است. در خطبه مشهور حضرت فاطمه زهرا(س) خصوصیات علمی ایشان و اشرافشان به سنت پیامبر(ص) و معارف قرآن کاملاً آشکار است چنان که می‌توان ایشان را به «احیاگر سنت نبوی» ملقب کرد. اگر به نحوه خطبه گفتن ایشان توجه کنیم درمی‌یابیم که در این خطبه، منطق و استدلال بسیار بالایی به کار رفته است و نحوه ورود و خروج ایشان به بحث بسیار خردمندانه است.بسیاری از ما مهارت سخن گفتن نداریم. در واقع اگر دانش‌مان را به سخن گفتن اضافه کنیم، می‌توانیم بسیار بهتر از حق خود و دیگران دفاع کنیم و تأثیرگذار باشیم. سخن گفتن با «چگونه سخن گفتن» و «چه زمان سخن گفتن» و با «چه لحنی سخن گفتن» متفاوت است. امروزه به این مهارت «مهارت کلامی» می‌گویند که حضرت فاطمه زهرا(س) هم مانند حضرت زینب(س) این ویژگی را در حد کمال دارا بودند. اینها همه آن مؤلفه‌هایی است که ما باید از منش بزرگانمان برای جامعه امروز و برای نسل جدید، روزآمد و کاربردی کنیم.

۴ اینکه ما تنها به حجاب، عفاف و شیوه زندگی حضرت فاطمه زهرا(س) بپردازیم و از اخلاق و فضایل انسانی این بانوی ارجمند غافل بمانیم، در واقع مثله کردن شخصیت والای ایشان و عنایت نداشتن به ابعاد مهم شخصیتی ایشان است. اینکه جنسیت این بزرگوار مؤنث است، دلیل نمی‌شود که تنها الگوی زنان جامعه باشند. ما همان‌طور که حضرت علی(ع) را در جایگاه الگو و اسوه برای انسانیت داریم، حضرت فاطمه زهرا(س) را هم الگویی برای انسانیت داریم؛ همانگونه که امام حسین(ع) را داریم، حضرت زینب(س) را هم داریم؛ پس می‌بایست از قید جنسیت رها شویم تا بتوانیم به ژرفای شخصیت ایشان پی ببریم؛ چرا که در ارزش‌ها و کمالات، فرقی بین زن و مرد نیست. آموزه‌های زندگی فاطمه زهرا(س) برای جامعه امروز ما بس بسیار است؛ دفاع از حق، جلوه‌های حیاء، معیارهای ایمان، تکلیف دینی، رفتار اجتماعی و منش اخلاقی ایشان از جمله نقاط عطف سیره فاطمی است که قلمرو تأسی از ایشان را برای نسل امروز گسترده می‌کند.